

STRUČNÝ KOMENTÁŘ KE ZMĚNĚ TRESTNÍHO A PŘESTUPKOVÉHO ZÁKONA

(Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb. a zákona č. 181/2001 Sb., a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů)

Vláda: „*předložený návrh je údajně v rozporu se zásadou subsidiarity trestní represe*“

Princip subsidiarity trestní represe je a musí zůstat nosným pilířem českého trestního práva, což není navrhovanou právní úpravou nijak zpochybněno, ani ovlivněno. Ke zpochybnění tohoto principu by došlo, pokud by bylo navrhováno zavést jako skutkovou podstatu trestného činu jednání, které je doposud kvalifikováno jako přestupek. Návrh ovšem představuje jako trestněprávně postižitelné až jednání, které bylo jako přestupek kvalifikováno a postiženo v posledních letech alespoň dvakrát, tedy se zcela jasně ukázalo, že postižení pachatele přestupku prostředky mimotrestními je bezvýsledné a bezúčelné.

Vláda: „*údajná formulační problematičnost a nejednoznačnost navrhovaných ustanovení*“

Námítka vlády založená na údajných formulačních nedostacích návrhu je zcela předčasná. Námitky vůči užití údajně neurčitých pojmů, které jsou dle názoru stanoviska vlády pro užití v trestněprávních normách nepřijatelné, je nutno zcela odmítnout, neboť vědomě pomíjejí skutečnost, že trestní zákoník již ve stávajícím znění operuje s pojmy, které by bylo možné označit za neurčité (kupř. hrubá neslušnost ve smyslu § 358 trestního zákoníku, omezování v obvyklém způsobu života ve smyslu § 354 trestního zákoníku) a s jejich výkladem nemají orgány činné v trestním řízení problémy. Návrh užívá právní terminologie zakotvené zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, která musí splňovat stejné nároky co do aplikační použitelnosti (např. schválnost).

Vláda: „*údajné duplicity při aplikaci navrhované právní úpravy, údajné problémy spojené s blokovým řízením*“

Vládou tvrzené nebezpečí „duplicity“ v sobě zahrnuje výchozí (nepřijatelný) předpoklad vlády, že orgány činné v trestním řízení nejsou schopny správně aplikovat jednotlivá zákonná ustanovení a vzájemně je od sebe dle okolností každého jednotlivého případu odlišit. Námítka vlády, že většina přestupků, které jsou relevantní pro návrh novelizace zákona o přestupcích a trestního zákoníku, bývá projednávána v blokovém řízení, není podložena žádným ověřitelným argumentem z praxe. Není srozumitelné, co je myšleno „způsobem, jakým jsou v praxi pokutové bloky vyplňovány“, neboť v souladu se zákonem o přestupcích je osoba ukládající pokutu na pokutovém bloku vždy povinna vyznačit, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena.